

עצת הסכנה

לא כל הזמנים שווים אצל בני האדם.
גם לא כל השעות שוות בעיני השטן.
דרכו לישוב ולצפות, אימתי יוכל הוא לקטרג ולגבות את חובו.

עד שמגיעה לה שעת הסכנה, בה מצטלבות דרכיהן של השניים.
מקטרג הוא השטן בפני הבורא ומעיין הוא הבורא בדינו של
האדם.

יבוא בעל הדין ויגבה את חובו.

אז השמרו לכם משעת הסכנה!
אפילו יעקב אבינו חשש מפניה.

וכך אנו קוראים בפרשת
ויגש, על דברי יהודה ליוסף
בהקשר בנימין:
"ועזב את אביו... וקרהו
אסון" (בראשית מד, כג)
כותב רש"י - "שאין השטן
מקטרג אלא בשעת סכנה".

כִּיבֹד אָב

לו רק ידע אדם כמה צריך הוא להיזהר בכבוד אביו. ועד כמה שזה נראה מוזר ואולי גם פחות נימוסי, בכבוד אביו יותר מבכבוד סבו-זקנו.

למרות שהסבא אוהב יותר את הנכד ומתגאה בו, כדברי הפסוק "עטרת זקנים בני בנים", הרי שהבן מתגאה דווקא יותר באביו, כהמשך הפסוק "...ותפארת בנים על אבותם". כמובן, עד שהאב בעצמו יהפוך לסבא, שיתגאה בנכד, שיתגאה באבא...

וכך אנו קוראים בפרשת ויגש, על יעקב שזובח זבחים דווקא לאלוהי אביו יצחק: "וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל אֲשֶׁר לוֹ, וַיָּבֵא בְּאֶרֶץ שְׁבַע וַיִּזְבַּח זְבָחִים לְאֱלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק" (בראשית מו,א)

כותב רש"י- "חייב אדם בכבוד אביו יותר מבכבוד זקנו לפיכך תלה ביצחק ולא באברהם".

ועל יוסף שאוסר את מרכבתו לקראת אביו יעקב, כותב רש"י- "הוא עצמו אסר את הסוסים למרכבה להזדרז לכבוד אביו".

להשתף בצרת הציבור

האם יצא לכם פעם להשתתף עם הציבור?
 אין כוונתי לחגיגה המונית או לתשלומי הארנונה, אלא להיות
 שותף בצער הציבור, כלומר, אם יש עכשיו עת צרה כללית כמו
 מגפה המונית, מלחמה או בצורת נוראית, אז גם אתם שותפים,
 ולא אומרים משפטים כדוגמת:
 "שלום עלייך נפשי!", "זה לא נוגע אלי", "אני דווקא מסתדר וטוב
 לי"

איך משתתפים בדיוק?
 אומרים פרק תהילים או שניים, שואלים במה אפשר לעזור,
 "מתמסכנים" ומתנהגים קצת כאילו גם אנחנו בצרה ממש...

וכך אנו קוראים בפרשת ויגש: "וַיִּכְלַל יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת אֶחָיו,
 וְאֶת כָּל בֵּית אָבִיו לֶחֶם, לְפִי הַטָּף" (בראשית מז, יב)
 כותב הספורנו- "לֶחֶם לְפִי הַטָּף. אֵף עַל פִּי שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ לְהַרְבּוֹת
 לָהֶם מְזוֹן נָתַן לָהֶם בְּמִדָּה מְסֻפָּקֶת, כְּאִמְרָם זְכָרוֹנָם לְבָרְכָהּ: בְּזִמְנָה
 שֶׁהַצָּבוֹר שָׁרוּי בְּצָעַר, אֵל יֹאמֶר אָדָם: אֵלֶּךָ לְבֵיתִי וְאֶכֶל וְאֶשְׁתָּה,
 וְשָׁלוֹם עָלֶיךָ נְפֹשִׁי" (תענית יא, א) .